

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 3,312 คน (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่น. 2555 : 5)

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sampling) โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามานะ (Yamane. 1973 : 727) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 357 คน ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ n แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการวิจัย

e แทน ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ

0.05

สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{3,312}{1 + 3,312 (0.05)^2} = \frac{3,312}{9.28} = 356.89$$

$$n = 357 \text{ คน}$$

2.1 ผู้วิจัยได้กำหนดสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชุมชนแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยแสดงตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านหนองเสือ	332	36
2	บ้านห้วยเตย	280	30
3	บ้านห้วยเตยใต้	297	32
4	บ้านห้วยเตยเหนือ	408	44
5	บ้านห้วยเตยกลาง	259	28
6	บ้านเตยคำ	429	46
7	บ้านโคกสำราญ	173	19
8	บ้านป่าดู่	182	20
9	บ้านศรีสำราญ	310	33
10	บ้านคำเจริญ	245	26
11	บ้านห้วยเตยหลานปู่	397	43
รวม		3,312	357

2.2 จากผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

หลังจากได้สัดส่วนตัวอย่างจากจำนวนประชากรของแต่ละหมู่บ้านแล้ว ได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากจำนวนประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามสัดส่วนของประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ใน แต่ละหมู่บ้าน แล้วใช้วิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงในแผ่นกระดาษ ใช้ 1 แผ่น ต่อ 1 ชื่อ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงในกล่อง เขย่าให้คละก้น ไป แล้วจึงหยิบออกมาที่ละแผ่น เมื่อจับได้ชื่อใครก็เขียนไว้แล้วนำเข้าไปในกล่อง เพื่อให้แต่ละชื่อมีโอกาสถูกเลือกเท่า ๆ กัน ถ้าจับได้รายชื่อเดิมให้จับใหม่ เมื่อครบตามจำนวนสัดส่วนในหนึ่งหมู่บ้านแล้ว ก็จะทำการจับสลากของแต่ละหมู่บ้านไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะครบ 11 หมู่บ้าน จะได้กลุ่มตัวอย่าง 357 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 ข้อ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่าง ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-End) เพื่อให้ผู้ตอบ แสดงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการให้ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

1. การสร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือ ตามขั้นตอนดังนี้คือ

1.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการวิจัย

1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 ข้อ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเลือกตั้ง ด้านการมีกิจกรรมในกลุ่มการเมือง ด้านการแสดงความคิดเห็น ด้านการรวมกลุ่มผลประโยชน์ และด้านการแสดงออกซึ่งความต้องการต่างๆ ตามลำดับ

1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยใช้สูตร IOC : (Index of item objective congruence) ตามวิธีของโรวินลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แล้วนำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีผลการประเมินตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไป ซึ่งเป็นข้อคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์มาเป็นข้อคำถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

2.1.1 นายสิงหา มณีศิลป์ วุฒิการศึกษา รป.ม. (นโยบายสาธารณะ) ตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ องค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.1.2 นายกมล ตราฐ วุฒิการศึกษา ค.ค. (การบริหารจัดการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ อันดับ ค.ศ. 3 สำนักการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.1.3 นายเรณูวัฒน์ พงษ์อุทธา วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การวิจัย) ตำแหน่งครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนห้วยเม็กวิทยาคม อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผล

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่มีสิทธิ์ อายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81

2.3 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้ศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 11 หมู่บ้าน
2. แต่งตั้งผู้ช่วยผู้ศึกษาในแต่ละหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 1 คน
3. ให้ผู้ช่วยผู้ศึกษาในแต่ละหมู่บ้านแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน ซึ่งชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำการวิจัยและความเป็นอิสระในการให้ข้อมูลรายละเอียดของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
4. เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตรงตามกำหนดเวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการรวบรวมประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องทุกฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้ว ลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding form)
3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้ว ให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อ ในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับให้คะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 100) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1	คะแนน
4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้ว ไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วม น้อยที่สุด

เพื่ออธิบายการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. สถิติที่ใช้ในการวัดระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ ได้แก่ t – test (Independent samples) และ F-test (One – way ANOVA) กรณีที่พบความแตกต่างของการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการทดสอบทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Sheffe')
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองท้องถิ่นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเว่อ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และอภิปรายเชิงพรรณนา